

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábos polttör egyezri hirdetésnél 10 fl., többzetri hirdetésnél 14 fl. — Hivatalos hirdetéseknel minden szó 4 fl. — (Bélyeg) 60 fl. Hirdetések és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő:
ÉLES KÁROLY.
A kiadók nevében:
Lukonich Gábor dr.
Bárdi György dr. Darnay Kálmán.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.
Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

Halál — föltámadás.

Az életnek legnagyobb ellensége e halál. Ez fáradhatatlanul legyőz, kivégez minden élet; az utolsó földi munka is az övé lesz. De midőn magával megelégedve azt látja, hogy e földről mindenkit átszolgáltató szövetségesének — az enyészetnek; midőn az utolsó temetés után diadalmármorában halhatatlannak gondolná magát: akkor éri a legnagyobb csalódás, mert ő lesz a legutolsó földi halott és eddig végzett romboló munkájából új élet fakad. Mindazok előjönnek, kiket megölt; mindnyájan föltámadunk, mert halhatatlannak teremtettünk!

Ezt a tant a pogányság sejtette, az ő szövetség fiainak jobbjai hitték, a kereszténység hiszi, tudja.

Igen, mindenki föltámad, csak a halál marad örök halott.

Mindenkire nézve a halál perce új életnek kezdő pontja, — legelső pillanata a tulvilági halhatatlanságnak.

A halál ekkor tépi szét azt a kinos köteléket, mely a lelket állandó ellenségéhez, a még romlandó testhez, a földhöz, nyugozta.

A lélek csak azután kezd igazán élni; azután bontogatja szárnyát, midőn rothadó terhe, a test, meghidegült.

De egy napon a porrá lett test is föltámad örök rothatlanságra; egyesül régi — most már nem ellenséges — társával, a lélekkel.

Ez a föltámadás napja, itt kezdődik a test halhatatlansága is.

Szemünk előtt maga a természet sok alakban mutatja be a halált és föltámadást.

A társadalmi életben, az erkölcsi regulák mezéjén is váltakozik a halál és föltámadás. Vannak intézmények, melyek megöregedtek, melyeknek meg kell halni, hogy haláluk másoknak adjanak életet.

Ha itt kissé megállapodunk, csakhamar előtör belőlünk a halál kívánása mindarra, ami csak az erkölcsi törvény ellen van.

Egyesült erővel visszük a vesztőhelyre és egyhangulag azt kívánjuk: haljon meg az emberek sziveiben az önzés, a mai kornak látszólag legkedvesebb barátja, pedig valójában legjobban megizmosodott zsarnoka.

Haljon meg az önzés, mert ez minden nemesebb érzelem gyilkosa; minden szent és hazafias felbuzdulásnak kerékkötője; csak azért is haljon meg, mert sivárrá teszi azt, ami az emberben értékes: a lelket.

Haljon meg az irigység, mely a megsárgult arcokból szuró szemekkel fordul azok ellen, kik szorgalmas munka árán meleg szobában jutnak fehérebb kenyérhez. Vesszen az irigység, mely boszúból ott hagyja a munkát saját éhezésére és tiltott eszközökhöz fordul, hogy istentelen kezeivel felzavarja a még meglevő társadalmi rendet. Ront, bont, ahol lehet, ahol csak bírja.

Haljon meg az igazságtalanság, mely megtagadja mástól, ami megilleti; mely kész tagadásra, akár hamis esküre, csak azért

is, hogy egy szál deszkát ingyen szerezhesen saját koporsójához és több átokkal terhelve kerüljön sirjába.

Haljon meg a szeretetlenség, korunk mindennapi kenyere. Ez ma karöltve jár az önzéssel; ez a kettős egység mindig tagad, mindig hazudik, mindig áruhában jár, hullatja fátyol alatt a könnyeket, hallatja siránkozó hangjait embertársai nyomorán, hogy a magányban jobb ízűen kacaghasson rajtuk.

Haljanak meg társadalmunk örökölt és szerzett bűnei. Dőljenek össze azok a falak, melyek a becsületes törekvésű, a kapaszkodástól visszaborzadó tiszta jellem előtt állanak a mai kor nagyobb szégyenére. Korunk bűneit küldjék örök sirba azok a miazmás felhők, melyek zavarják a tiszta látást, nyomást gyakorolnak a fejre és szivre egyaránt, melyek megtanítják ezt a kort gyorsan lélekzené, élvezni, elpusztulni.

Haljon meg mielőbb a hamis vallásosság, mely akkor imádja az Istent, mikor látják, akkor tagadja Istent, mikor nem látják; mert ez utóbbi tagadás fejének és szívének logikai és pszichológiai hamis konzekvenciája.

Legyen föltámadás!

Támadjon föl az önzetlenség ugy gondolkodásban — érzületben, mint cselekvésben. Igaz, hogy egyideig kegyelem-morzsákon kell tengődnie, de előbb-utóbb diadalt arat, mert győzelmét elősegítik a természeti és pozitív törvények, melyek a legdurvább lelkek

Husvét.

A levegőben édes illat. . .
A szent harang oly messze cseng.
Sivár, hitetlen szivekig hat,
Hová megint a hit dereng.
Tanyát hol ütne most a kétely?
Elsfogja a szívet varázs!
Mindenki zengi mély hitével:
Föltámadás!

Hiába feszíték keresztre
Krisztust, az Isten szent Fiát.
Örök vagy, halhatatlan Eszme,
Az elmulás nem vár reád!
Hiába tört a szent Igére
Kajánul a vad árulás,
Oh, a hívőknek drága bére:
Föltámadás!

Ma támadt föl az Isten-ember,
Kit sirbörtön hiába vár!
Örök hazát a mennyekben lel,
Le nem győzhette a halál.
A szük, rideg sirból kiszállott,
Nagy Istenünk, szent balzsamunk
És az ige valóra vált ott:
Föltámadunk!

Oh, teljék el szívünk a hittel,
Örök hittel e szent napon;
Békére, üdvre akkor itt lel
S erőt vesz mindig a bajon.
Bár életünkre éj boruljon,
Lesz egykoron új hajnalunk.
A sir előtt eszünkbe jusson:
Föltámadunk!

Dercsényi Tihamér.

Privigyey, a bosszuálló.

— A SÜMEG és VIDÉKE eredeti tárcája. —

Privigyey Ferenc országgyűlési képviselő, akit a Házban tréfásan Felsőnek szoktak szólítani (mert a Privigyey egyik ösét Privigyeszkynek hívták s ez az ös állítólag rokonságban állott a lengyel királyokkal), a Svábhegyen volt a feleségével és a leányával. A nyári mulatságnak csak éjféltán szakadt vége s mikor Privigyeyék visszatértek a Józsefkorútra, kelet felől már világosodott az ég alja. A képviselő megnézte az óráját s konstatálván, hogy a kocsi ötödfél óráig használta, egy ropogós tizes bankót nyomott a fiákeres markába.

A kocsi úgy nézett a bankóra, mintha egy guatemalai vagy uruguayi pénzdarábot látott volna.

— Mi ez? kérdezte Privigyeytől szemtelenül.
— Hogy ez mi? — szólott a képviselő bámulva. — Teringettét, csak nem vakult meg talán utközben? . . . Hát egy tizes bankó.

— És miért adja az ur nekem ezt a tizes bankót?

— Miért? — szólott most már Privigyey idegesen. — Hát azért, hogy oly kegyes volt s engem a Svábhegyről idáig hozott . . .

A kocsi megforgatta kezében a tizes bankót, elülről, hátulról megnézte még egyszer s aztán fitymálva tekintett le a bakról a régi lengyel királyok utódjára.

— Ha az urnak nincs több pénze tiz forintnál, — mondta pökhendi hangon — akkor jobb lesz, ha máskor gyalog jön le a Svábhegyről . . .

Privigyey rekedt ordítást hallatott, nyakerei kidagadtak, arcát elfutotta a vér, s bizonyára pozdorjává törti a szemtelen kocsi, ha a felesége és a leánya ijedten közbe nem vetik magukat. Míg az asszonyok az öreg emberrel bajlódtak, a fiákeres szerencsésen kerekét oldott. Privigyey azonban még ekkor is reszketett a fölindulástól, a szívt kiejtette a kezéből, s magánkívül, dühösen kiáltotta:

— Várj kutya, várj, ezért meglakolsz . . .
Velem beszélt így, velem, akinek minden pereputtya gavallér volt . . . Szerencsére tudom a gazember számát: 969 . . . Ezt az éjszakát, hitvány léhűtő, még késő öregségemben is megemlegeted . . .

Privigyey tehát korán reggel elment a kerületi kapitányhoz. A tisztviselő, aki a parlamentből jól ismerte az öreg urat, előzékenyen helyel és szivarral kínálta meg, majd megtudván, hogy miről van szó, nyájasan lecsillapította a haragosan gesztikuláló bácsikát.

— Legyen nyugodt a képviselő ur, a go-

mélyében is — bár még szunnyadozva — élnek. Az önzetlenség virágai mindig biztos, jó gyümölcsöket hoznak, habár az első gyümölcsöket mások szedik is le, de nem baj! mert a „mások” mindig a közjó, a társadalom, a haza.

Támadjon föl a megelégedés saját sorsunkkal. Már a pogány bölesek a boldogság fundamentumának ezt tartották. A megelégedésnek egyik alap kelléke az: soha se azt nézzük, mennyivel van másnak többje, hanem hogyan tudjuk a magunkét okosan felhasználni. Jákob köve kellemes nyugvóhely volt. Dávid király arról panaszkodott, hogy váukosát könnyei egészen megáztatták.

Támadjon föl az igazság. Ez könnyen föltámadhat, mert ennek érzetét minden ember lelkiismeretébe oda tette az Isten keze. Ennek szükségét az is érzi, ki nem gyakorolja; ennek hasznát az is szeretné sokszor látni, ki ellene cselekszik. Oh, de nagy kő van még az igazság sirjára hengerítve! De ez a kő összetörik, porait szétszórja az a vihar, mely habár pusztít-rombol, de mégis tisztít; mert ez a vihar természete. Az igazságot nem lehet se kétfelé vágni, se összezugorítani; az igazság nem maradhat a hamisság sirjában, az föltámad.

Támadjon föl az igaz szeretetet, mely világot alkot és átváltoztat csodás erejével. Ez kösse össze az eget a földdel, az embereket egymással.

Támadjanak föl bennünk az isteni és erkölcsi erények; a hazafias erények munkáit lássa, érezze drága hazánk!

Támadjanak föl a szívekben az őszinte vallásos érzelmek, melyek az Istenhez ne csak a nehéz napokban emelkedjenek könyörgő imádással, hanem a jó napokban is találják meg oda az utat a hála kifejezéseért.

Főképpen ez a sokat szenvedett szegény magyar haza érezhesse minden ügyében a föltámadást. A béke és egyetértés anyala lebegjen e haza minden fiának törekvésén.

S mivel a halál és föltámadás egyaránt az isteni szeretet műve; ez a szeretet szálljon le közénk, vegyen állandó lakást e hon fiainak és leányainak szívében. Mert az bizonyos, hogy sohasem a nagyság, hatalom és dicsőség boldogít, hanem egyedül a szeretet. Szeretni pedig mindenki tud, ha akar.

A szeretetnek egy cseppje elég, hogy az embert boldogíthassa. Ezt tanította a golgotai kereszt legszentebb mártírja, ez teszi kedvessé e reményteljes szót: föltámadunk!

Németh János.

„Gyöngye eredmény”.

Az emberiség elcsenevészesedéséről szóló panasz nem új keletű. Különösen így tavasszal, a katonasorozás alkalmával szokott évről-évre fölújulni s e szavakban nyer kifejezést: *Gyöngye eredmény*.

Ez a gyöngye eredmény nyilvánult a sümegi járás katonasorozása alkalmával is, hisz az állított legénységnek csupán 173 százaléka ütötte meg a mértéket, a többi — mint a közgyes nyelvből a nép átvette: untáglík. Hát ez már valóban gyöngye, siralmas eredmény. Kétség pedig nem fér hozzá, hisz szakemberek, orvosok, alapos vizsgálat után jutottak erre az eredményre.

Egyébként orvos sem kellett hozzá. Csak végig kellett nézni az uccán csoportokba verődő legényeken, azonnal szembeszökött, minő apró, vékonykányú, paszkonca nép volt. Közte csak imitt-amott vált ki egy-egy helyre legény, akin gyönyörködve akadt meg a szem.

Ez a gyöngye eredmény a lelket mélyen elszomorító. Látni benne, hogy a régi daliás, izmos, erős, kitartó magyar faj mint súlyed alá mindjobban az elsatnyulás lejtőjén; látjuk, hogy ez a hajdanában oly kitűnő katona nép mint válik mindjobban „gyöngye anyaggá”.

Ez kész nemzeti veszedelem. Nemzeti veszedelem több okból is. Az elsatnyult nép nem csupán a katona-háború nagy fáradalmait nem állja ki, de nem állja ki a békés idők munkaharcának küzdelmeit sem. És ami áll az egyes emberre, áll a nemzetre is. Egészséges testben lakik egészséges lélek. Annál a szoros viszonyban fogva, amely test és lélek között létezik, a testi szervezet satnyulása maga után rántja a szellemi erők gyengülését és az erkölcsök lazulását is.

Azért abban a gyöngye eredményben a legbecesebb nemzeti tulajdonságok pusztulása jelentkezik. Ha útját nem álljuk, úgy bekövetkezik a költő szomorú jóslata: Róma ledől s rabi-gába görnyed. Csakhogy ez a Róma a mi drága, a mi feltett magyar hazánk lesz.

Kutatnunk kell tehát az okok után, amelyek ennek a nemzeti degenerációnak szülő anyja. Mindenesetre főrése van benne annak az általános lelszegényesedésnek, amiről nap-nap után sürű panaszokat hallunk. A nép rossz lakásban, nedves, fertőzött levegőben él, rosszul táplálkozik. A silány életmód a legjobb csatornája annak, hogy a pálinka, az ördögnek ez a tüzes itala, a néphe bőséges utat találjon. Ez a pokoli nedv ellenállhatatlanul hatalmába keríti a népet. Nem csupán a felnőtteket, a gyerekeket is. Már a fogamzás pillanatában ott működik a pálinka nemzetszűrő ereje, ott áll a csecsemő bölcsőjénél, a nagyobb gyermekek vackánál is. A szülők ostobasága és majomszeretete meg nem tudja tagadni gyermekétől a pálinkát. A pólyás babát csak úgy jól tartja vele, mint az ovóba, vagy iskolába járó gyermeket. Előszűrt, de egyszerűen lélekhaborító példa erre, hogy egyik esztendőben nyolc első áldozásra készülő leányka nem mert az oltári szentséghez járulni, mert otthon pálinkával megittatták őket.

A pálinka már gyermek korában megtöri a testi szervezet ellenálló erejét, elbutítja a lélek tehetségeit s a legbiztosabb eszköze annak, hogy erkölcsileg az állathoz alacsonyítsa le az embert.

Nem csupán a régi jó családi életet őrli meg, most már ott vagyunk, hogy az édes gyermeki boldogságot is kiirtja. Hiszen a gyermek ma már 6-7 éves korában cigarettázik, 13-14 éves korban pedig megismerkedik a szerelmen miszteriumaival is. Mert hát egy baj száz másnak forrása. Korán él az ember és fiatal korában agg emberré válik. Azért kerül ma már annyira elsatnyult nemzedék a sorozó urak elé!

Ezen a nemzeti veszedelmen korántsem segít az, hogy a katonaköteles kort egy évvel hátrább tolták. Ez csak a beteg állapotúak számára következménye, nem orvosszere. Orvos-szernek inkább beillik az, hogy az iskolaköteles kort a hetedik évre tegyék át. Ezt a pedagógusok, akik látják, hogy a csenevész 6 éves kised testi és lelki erejének minő megfeszítésével tud csak nehéz munkájának megfelelni, már régóta követelik. Igaz, vannak botor szülők, akik gyermeküket nyomorult utilitarizmusnál fogva már 5 éves korában a tanulás nehéz agyfárasztó, idegbontó munkájával gyötrik.

A bajnak a társadalomban igen sok orvosa van. Tanító, pap, jegyző, az intelligenciának minden tagja, üdvös szövetkezetek, ifjúsági és mértékletességi egyesületek. Mindezek azonban csak kicsi tényezők az állam nagy hatalma és ereje mellett. Válljuk meg, hogy az állam nyomorúságos pénzügyi szempontokból nem csak akadályokat nem gördített a baj elé, sőt elterjedését még előmozdította. Ujabbán némi javulás mutatkozik e téren is, de mi gyökeres javulást csakis drákói törvényektől remélünk, iminót pl. Svédország alkotott. Itt nem csupán egyes emberek, hanem egész kerületek elvesztik a pálinkamérés jogát, ha visszaélések, a pálinkaivás túlságos elterjedése szükségessé teszik ezt. A dohányárulókat súlyos bírság kötelezi, hogy 15 éven alul levő gyermekeknek szívat, dohányt ki ne adjanak. Ilyen intézkedések ma már Magyarországon is szükségeseknek mutatkoznak.

Ezek a bajelhárítására egyenesen irányulnak. Vannak azután még hatalmas eszközök, melyek közvetve hatnak a betegség gyógyítására. Ilyenek a népnevelés folytonos fejlesztése, jó közigazgatás, mely a rendeleteket szigorúan alkalmazza, helyes közegészségi intézkedések, a nép anyagi helyzetének javítása stb. A kormányt és a képviselőket ne rideg finánciális tekintetek, hanem magasabb nemzeti érdekek irányítsák, a társadalom pedig az ő eleven, mozgékony munkájával minél hathatósabban támogassa az állam munkáját. Vállvetett erővel még lehet küzdeni a bajt, meg lehet szüntetni a gyöngye eredményt, meg a nemzet testi-lelki degenerálódását.

A viharágyu.

A viharágyuk föllállításának eszmője a sümegi közönség körében is annyira megérett, hogy erős a reményességünk, hogy még ez év folyamán kellő időben néhány telepet föllállítsanak. Különösen a Baglyashegy birtokosai foglalkoznak élénken az eszmével s úgy halljuk, hogy legközelebb meg is rendelnek négy Farkas-Faragó féle ágyut.

Részünkről csak örvendünk, hogy a jégve-

romba kocsis meglakol a kihágásért . . . Még ma beidéztem a kapitánysághoz s ha a képviselő ur szives lesz holnap idefáradni . . .

— Hogyne fáradsz! . . . Még azt is végignézném, amikor a csirkefogót felkötik . . .

— No, az bajos lenne kissé! . . . Rendszabályaink az ilyen esetben csak pénzbírságot, vagy elzárást ismernek . . .

— Pénzbírságot vagy elzárást! . . . Nyomorult pénzbüntetéssel sujtják azt, aki egy Privigyeyt megbántott! . . . Ugy látszik, a kapitány ur nem tudja, hogy a Privigyeyek a lengyel királyoktól származnak . . .

— De nagyságod is tudja, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő . . . A fiákeres akkor is csak ilyen büntetést kapna, ha közönséges fűszerkereskedőt sértett volna meg . . . Egyébként a képviselő ur micsoda büntetést kívánna?

— Micsoda büntetést? . . . Teringettét, ha már föl nem kötik az akasztófát, tartás két hónapig kenyéren és vizen . . .

A klubban résztvevő csoportok vették körül aznap este az öreg Privigyeyt, aki még akkor is magánkivül gesztikulált.

— Nekem mondta, hogy gyalog járjak, nekem, — hörögte dühösen, elrekedve. — Hajdanta pallossal vágták volna le a fejét, míg most . . .

— Talán csak van bennük annyi becsület, hogy most is levágják. — szóltak a fiatalabb képviselők tréfásan.

A belügyminiszter, aki éppen arra felé jött, érvődve megállott az öreg ur előtt:

— Jérum, mi a baj, Feri bácsi?

— Mi a baj? Az a baj, kegyelmes uram,

hogy az országot tönkreteszik a fölösleges humanizmussal. Tíz vagy husz pengőt fizessen az a nyomorult, aki egy Privigyeyt megbántott? . . . Bezzeg, ha én állnék a belügyek élén . . .

— Mit tennél, Feri bácsi? — kérdezte a miniszter jókedvűen.

— Huszonötöt veretnék rá nyilvánosan a kerepesi uton és aztán börtönbe küldeném . . .

A belügyminiszter nyájasan megveregette a haragos öreg ur vállát:

— Csak menj el, Feri bácsi, a kapitány elé, majd megkapod az elégtételt. Ha a kocsis csakugyan vétett, — amiben nem kételkedem, — akkor keményen és igazságosan megbüntetik . . .

— Pedig nem igen lesz jó, ha odamegyek, — dörmögte Privigyey szikrázó szemmel.

— Miért nem?

— Mert ott, a kapitány előtt, szétmorzsolom.

A kapitány végighallgatta a feleket, majd hangosan kimondta az ítéletet:

— Csuka Mihályt, a 969. számú fiáker bérkocsisát, illetlen és tisztetelen magaviselet miatt husz forint pénzbírságra vagy esetleg négy napi elzárásra ítélem . . .

És a vádlott felé fordulva, így folytatta:

— Lefizeti e Csuka Mihály a husz forintot, vagy leül-e a négy napos büntetést?

Csuka Mihály megvakarta a feje hubját és hosszabb köhécselés után így szólt:

— Téns kapitány ur, alázatosan jelentem, hogy husz forintot már nem láttam egy esztendője, mert egy egész hosszú hónap alatt sem keresek összesen husz forintot . . . Ha pedig a

téns kapitány ur négy napra lecsukat, a gazdám irgalmatlanul elcsap . . .

— Paperlapap, ne karattyoljon itt annyit! — szólt a kapitány szigorúan. — Arra feleljen kend: vajjon fizete, avagy akaija a négy napi lecsukást?

— Téns kapitány uram, alásan jelentem, hogy odahaza négy neveletlen kölykem van s ha lecsuknak, mind a négy kölyök éhen marad . . .

A kapitány most megnyomta íróasztalán a villamos csöngtyűt.

— Gogolák, — mondta a besiető rendőrnek — ezt az embert lecsukják négy napra . . .

— Tyűh, — fakadt ki a kocsis verejtékezve, — a kölykeknek bizony fölkapik majd az álluk . . .

Gogolák karonkapta a kölykek apját, de Privigyey, a lengyel királyok unokája, most bátoranul így szólt a kapitányhoz:

— Ha a kapitány ur megengedné, volna némi beszélni valóm a vádlottal . . .

— Tessék képviselő ur . . .

Privigyey bevonult a sarokba, s titokzatosan közelebb hajolt a bérkocsisához.

— Lám, — mondta, — lám buta állat, ugy-e, mirevaló volt gombáskodni egy képviselővel . . .

Most már itt van, elmehet . . . azaz, hogy ördögbe mehet . . . úgy lecsukják, mint a pintyet . . . Az ártatlan kölykek meg szépen koplalhatnak odahaza . . . Hát kellett ez magának, vén számár? . . . Most már aztán beszézhatsz az egész dolgot . . .

Csuka Mihály kinosan fejet hajtott.

— Be voltam csipve, nagyságos ur, ugy be

res ellen való védekezésnek ez az eszméje nálunk is már annyira népszerű lett; örvendünk, hogy a gyakorlati kivitelnek már küszöbére lépett: mindamellett figyelemzetünk kell a baglyas-hegyi közönséget egy és másra, mielőtt az ágyukat tényleg megrendelné.

Nevezetesen úgy tudjuk, hogy a sümegvidéki gazdakör is legközelebb foglalkozik a viharágyuk kérdéssel. Cél szerű volna, ha ennek a határozatait megvárnák, már csak az egyöntetű eljárás szempontjából is.

Azt sem tartanék helyesnek, ha azt a négy ágyut hamarosan megrendelnék. Mi azt javasoljuk, hogy előbb szakembert kérjenek, aki aztán Sümegnek helyrajzi és meteorológiai viszonyaihoz képest szakszerű javaslatokat adna, hogy milyen fajta ágyukat szerezzenek be, és ezeket mely pontokon állítsák föl. Így cselekedtek az országban minden részén, ahol a vihartelepeket létesítették.

Végül még egy dologra hívjuk föl a figyelmet. Jól tudjuk, hogy Darányi Ignác földművelésügyi miniszter minő nagy államférfiúi gondokkal, jóakarattal, igazán segítő kézzel támogatja a gazdaosztályt mindenütt, minden téren. Alig van a gazdálkodásnak olyan ága, amit a legnagyobb szeretettel föl nem karol és nem támogat. Segítő karja ott van mindenütt. Segíti, támogatja a gazdákat a vihartelepek létesítésében is. Erre a segedelemre pedig az országnak talán egyetlen egy közsege sem szolgált annyira rá, mint Sümeg és környéke. Rászolgált nem csupán lakosságának szegénységénél fogva, hanem azért is, mert alig van vidék e hazában, mely az utóbbi évek jégveréseitől annyit szenvedett volna, mint éppen Sümeg és környéke. Egy pillantás a biztosító társaságok díjjegyzékébe meggyőz arról, ahol Sümeg a legnagyobb ponton áll.

Mi tehát azt javasoljuk, hogy kérjék meg a földművelésügyi minisztert gazdáink, nyújtsanak segedelemet a viharágyuk létesítésében ennek a mi szegény, jégtől annyiszor tönkrevért, oly sokat szenvedett vidékünknek is.

Ajánljuk ezt egy a szőlőbirtokos osztálynak, mint a sümegvidéki gazdakörnek szíves figyelmébe. Azt hisszük, hogy a segedelemért kopogtatás köz nyitott ajtóra lel. Biztos reménység erre Darányi miniszternek működése, ami előtt tiszteltet hajlik meg nem csak gazda, hanem minden-magyar ember.

Sümege számadása 1899-ről.

Városunknak a múlt évről szóló számadása megjelent. Közöljük belőle a következő részeket:

a) *Bevétel:* Pénztári maradvány 106.35, községi pótlék hátralék 1898. évről 1063.44, községi pótlék tulfizetés 712.03, községi pótlék folyó évi kivétel 13330.04, földbér hátralék 1898. évről 262.50, földbér folyó évi 1259.45, előre fizetett földbér 209.60, lakbérékből 39.—, vásári helypénz 1218.—, vágóhid bérlet 161.40, vágóhid szemle-díja 179.85, mézskemence bére 724.—, kavicsbánya bére 80.—, homokbánya bére 10.—, regále-váltság hátraléka 1898-ról 372.37, regále-váltság folyó évre 744.74, vadászati bér 466.—, lámpa

voltam csipve, mint a csap... Annyi bort ittam estétől hajnalig, hogy hajnalra már azt se tudtam, hogy hol áll a fejem...

— Minek iszik, ha nem bírja! — fakadt ki Privigyey dühösen. — Nekem is megárt a bor, de nem is izom soha életemben két pohárnál többet... Most aztán jó lesz úgy-e, ha lelakatolják?... Azt írták, ostoba fráterje, teringettét... Egyóbként várjon csak, hadd nézem...

Privigyey kihuzta a bugyellárisát, szégyenkezve elővett két tizes bankót és a pénzt titokban odadugta az illetlen kocsis markába.

— Itt a husz forint, — mondta halkán, hogy a kapitány vagy Gogolák meg ne hallja. — Fizesse le gyorsan a büntetést és siessen haza iziben a kölykekhez... Remélem, hogy most okult valamicskét, vén csacsi és máskor illedelmesebb lesz a kuncsaftokhoz.

Privigyey ezzel kezet fogott a kapitánynyal és gyorsan kisietett a hivatalból. A kocsis pedig zshoredugván a husz forintot, alázatosan összeütötte a bokáját, így szólván:

— Jelentem alásan a téns kapitány urnak, hogy inkább leülöm a négy napot...

— Nos? — kérdezte Privigyeyné, mikor az ura delben hazajött a kapitányságtól.

Privigyey ledobta a kalapiját és diadalmasan dörmögte:

— Ezt ugyan megtanítottam móresre!... Fogadok, hogy nem lesz többé kedve hepiciáskodni az utasokkal...

Szomaházy István.

alap kamata 18.—, alapítványi kezelés 80.—, iskola tandijakból 576.69, végrehajtási díjak 150.67, erdei bevétel 3292.73, téglagyári bevétel 5943.40, ideiglenes kölcsön 3000.—, reáliskolai alap kamata 2424.37, ipariskolai segedelem 378.25, rendkívüliek 291.51, mezőgazdaság 210.88, adó visszatérítése 164.50, szegény-alap 42.25, közegészségügyi alap 7.—, mezőrendőri alap 5.50, mezőőrök díja 1000.—, összesen 39025 frt 52 kr.

b) *Kiadás:* Állami egyenes adó 1542.08, törvényhatósági pótdó 281.34, törvényhatósági utadó 180.67, jegyzői nyugdíj 30.—, elemi iskola 5982.38, ipariskola 755.50, adósságok kamatai 1984.—, ideiglenes adósság törlesztése 2000.—, irodai költség 231.16, erdei kiadások 1589.14, világításra 464.64, építkezésekre 1103.85, tisztviselők és szolgák fizetése 3572.55, szolgák ruházata 239.—, mezőgazdaságra 789.37, lelenek ápolása 500.77, állami utfejtartás 64.—, reáliskolai hozzájárulás 4000.—, rendkívüliekre 1059.58, szénkénegraktár felépítése 252.84, téglagyári kiadás 4761.37, vásári helypénz tőkésítése 1217.50, vásári helypénz jog részlete 1000.—, Vásári helypénz jog évi kamata 19000 frt után 760.—, Orbán Lajosné nyugdíja 40.—, szegény-alapra 45.75, községi pótlék hátr. leírás 85.48, községi pótlék múlt évi tulfizetés 35.67, községi hátralék 2294.66, földbérhátralék leírás 27655 sz. ren. 142.25, földbérhátralék leírás 509.50, mezőőrök fizetése 1000.—, pénztár maradvány 175.70, regále-váltság hátraléka 372.37, összesen 39025 frt 52 kr.

c) *Alapítványok:* Ramassetter Vince és neje K. Zs.: főreáliskolai alapra 59467.46, főreáliskolai ösztöndíjra 3653.04, felsőleányiskolára 45146.34, kisdodovoda alapra 10000.—, ipariskolai oktatás alapra 522.05, ipariskolai rajzoktatás alapra 112.73, kórház alapra (nyilvános jellegű) 7153.18, szegény alapra 1500.—, kiházasítási alapra (erénydíj) 2175.66, cselédösztöndij alapra 786.70; Ramassetter Vince és neje és egyesek: reáliskolai alapra 46873.77, reáliskolai könyvbeszerzési alapra 1056.50; Kovács Sándor, N. Görbő, reáliskolai ösztöndíj alapra 500.—; Gerzso János, Sümege, reáliskolai ösztöndíj alapra 200.—; Kohn Ignác Csabrendeken, reáliskolai ösztöndíj alapra 100.—; Sümegi izraelita négyesület, reáliskolai ösztöndíj alapra 100.—; Egyesek: reáliskolai nyugdíj alapra 3392.79, reáliskolai tápintézet alapra 1763.34, kolera árva alapra 1328.75; Géfn János, el. isk. könyvbeszerzési alapra 84.—; Sümegi takarékpénztár, elemi isk. könyvbeszerzési alapra 768.51; Barcza Sándor, Csabrendeken, elemi isk. könyvbeszerzési alapra 200.—; Sümegi népbank, elemi iskolai könyvbeszerzési alapra 388.75; Kisfaludy Sándor, elemi isk. ösztöndíj alapra 150.—; Nikola Ádám, el. isk. ösztöndíj alapra 100.—; Hertelendy György, elemi iskolai ösztöndíj alapra 400.—; Hertelendy György és Milkovics Mária, elemi isk. ösztöndíj alapra 1000.—; Sümeg nagyközség: kisdodovoda tartalék alapra 304.51, Ramassetter szobor alapra 2154.62, szegény alapra 669.46, torna alapra 10.71, mezőrendőri alapra 33.57, közegészségügyi alapra 5.08, utadó alapra 14.39, peronoszpóra elleni védekező alapra 42.78, tűzoltó alapra 5.57; Szelestey Róza, kórház alapra 100.—; Domján Paula, kórház alapra 160.—; Paár Istvánné, kórház alapra 400.—; Rosty Julia szegény alapra 400.—; Paár Terézia, szegény alapra 930.—; Tóth Györgyné szegény alapra 300.—; Kis Erzsébet, szegény alapra 200.—; összesen 196.999 frt 26 kr.

d) *Vagyon:* Regále váltság kötvényben 16550, dunántúli h. é. vasút részvényekben 8000, adósságlevelekben egyeseknél 400, tűzoltó-testületnél tőke 1800, ennek 7 évi 6%, kamatai 756, építészeti alap a népbankban 421.81, helypénz szedési jog 20000, hét ház 1., 41., 97., 132, 371., 372. és 373. sz., 1276 kat. hold és 257 öl² erdő, 40 kat. hold és 988 öl² szántó, 8 kat. hold és 583 öl² rét, 80 öl² kert, 2 kat. hold és 439 öl² faskola, 633 kat. hold és 144 öl² legelő, 124 kat. hold és 1233 öl² köfajtó, városi téglagyár 14000 öl² teljes felszereléssel, egy vágóhid, összesen 47927 frt 81 kr.

e) *Telér:* Kisdodovodának 10000, főreáliskolának 10000, reáliskolának 9000, takarékpénztárnak 6000, a helypénz szedési jogáért 18000, összesen 53000 frt.

H I R E K.

— Lapunk mai száma 8 oldalra terjed.

— Olvasóinknak és munkatársainknak boldog húsvéti ünnepet kívánunk.

— Húsvét. Húsvét ünnepére szólnak a hangok. Örömet hirdetnek az egész világnak: Jézus föltámadását. És szerelhangzik mindenütt a szó, a dal, mellyel e napot üdvözlik békesség szívvel, áhitatos lélekkel: alleluja! — Még az alvó természet is mintha e napra kelne fel hosszu álmából. A kopár ágakon életerős rügye-

ket csókolgat a langyos napsugár. A kedves pacsirta, a megérkezett vándor fecske hallatja édes hangját. Virágok nyílnak itt is, ott is, szelíd tekintetük olyan jólesően hat az emberi szívre. Szerény kis ibolya hosszú, nehéz sanyargás után bizalommal mosolyog az áprilisi szőre, az illatos jácint, százsorszép árvácska, mind azt hirdeti: itt a feltámadás, itt az élet, itt a szeretet ideje! Emberek szívében 'is békesség honol és hála az Isten iránt és szeretet. Gyermekek dalolnak, örvendeznek a várva várt piros tojásnak. — Bizony felkeresik reménykedő, ártatlan szívvel a jó nagymamát, némit, keresztmamát az ígért piros tojásért. S van aztán öröml! Dehogy főrénnek meg azzal a sötét szobában! Mennek ki a szabadba, ott lehet dalolni, játszani, ugrálni, cicázni. — Olyan jól esik hangos lármájukat, nevetésüket hallani a csendes, szomorú bőjti napok után. — De ne is legyen e kerek világon bánatos szív, kétségbeesés, bosszu: üdvözöljük hangos szóval, hanggal a szép húsvéti feltámadást!

— A vármegyházából. A képviselő választók fuvardijainak megállapítására vonatkozó megyei szabályrendeletet — amint már jeleztük — a belügyminiszter átdolgozás végett visszaküldte. A miniszter az egész országban egyéges elvek alapján akarja rendeztetni a kérdést. A szabályrendelet átdolgozása tárgyában Jankovich László gróf dr. főispán e hó 19-ikére rendkívüli közgyűlést hívott össze. Az állandó választmány ugyanezen napon tart ülést. A törvényhatósági bizottság f. évi május havi rendes közgyűlésén felveendő 1899. évi vármegyei házipénztári- s a vármegyei pénztárban kezelt összes alapok, a zalavármegyei, továbbá Z. Eggerszeg és N. Kanizsa rendezett tanácsu városok gyámintárai számadásai tárgyában teendő jelentés elkészítése végett az állandó választmány ülése 1900. évi április 19-én; a közgyűlésen felveendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett pedig az állandó választmány 1900. évi május 5-én mindenkor délelőtt 9 órakor Z. eggerszegen a vármegyház gyűlés termében tart ülést. A közgyűlés május 7-én lesz.

— Szent Antal szobra. Mint értesültünk, a sümegi plébánia-templomban felállítandó Szent Antal szoborra oly buzgósággal adakoztak a hívek, hogy alig három hét alatt több mint 330 korona folyt be. Miután a szobor a persellyel még nincs megrendelve, aki jó szívvvel akar hozzájárulni filléréivel, azokét Németh János plébános még elfogadja. Igazán dicséretre válik a vallásos sümegieknek, hogy vagyonosabbak és szegények egyaránt készséggel adták össze a fentit összeget. Uradalmi cselédek, napzámosok és igazi szegények nem maradtak el az adakozóktól. Még a „vak Trézsi néni“ is elvitte összekuldt egy korona adományát. Midőn a plébános kérdezte tőle: hol vette a pénzt, azt felelte: úgy koldultam a héten. S mivel nem akart tőle elfogadni ily nagy adományt, a 80 éves öreg avval nyugtatta meg a plébánost: Én bizony itt hagyom ezt a pénzt, mert erre szántam, de — ha majd lesz pénz-osztás, gondoljon rám!

— Vörösmarty-ünnep. A keszthelyi katolikus legényegyesület Vörösmarty Mihály, a „költőkirály“ születésének százados évfordulója emlékére, április 16-án, húsvéthétfőn, az Amazonaszálló nagytermében zártkörű ünnepélyt rendez. Helyárok: oldalszék és az 5. és 6. sor 2. korona, a többi sor 1 korona, állóhely 6) fillér. Kezdet 8 és fél órakor. — Műsor: *Himnusz*, Kölcseytől. Zenéjét írta Erkel Ferenc. Előadja zongora kísérettel a keszthelyi iparosok dalköre. 2. *Vörösmarty emlékezete*, felolvasás, Tartja Haraszti Sándor dr., főgimn. tanár. 3. a) *Nem tudom én, miféle Szent Gáli Gyulától*, b) *A szerelem, melyre két szív...* műdal Szent Gáli Gyulától. Előadja zongora kísérettel Nagel Aranka. 4. *Salamon*, Vörösmarty Mihálytól. Szavalja Varga János. 5. *Keszű borsdal*, Vörösmarty Mihálytól. Bariton szólo, férfiak és zongora kísérettel, szerző Erkel Ferenc. Előadja a keszthelyi iparosok dalköre, a bariton szólot Lakatos Vince főgimn. tanár énekl. 6. *Honszeretet*, Vörösmarty Mihálytól. Szavalja Köber Miklós. 7. *Szép Ilona*, melodráma Vörösmarty Mihálytól. Zenéjét szerző Erney Ferenc. Szavalja zongora kísérettel Imrik Amália. 8. *Asz él szobor*, Vörösmarty Mihálytól. Szavalja Pöltz Mariska. 9. *Sebát*, Vörösmarty Mihálytól. Előadja a keszthelyi iparosok dalköre. Az 1., 3., 5., 7. számok alatt levő zongora kíséretet Eckhardt Antal karnagy volt szíves elvállalni. Az ünnepélyt tánc követi.

— Éjjeli tűz. Április 10-én éjjel egy órakor tűzi láma verte fel városunk közönségét álmából. Penc Mihály vendéglős és kőfaragó istállója gyuladt ki. A feltörő lángok az esős, koromsötét éjszakában rémes világosságot terjesztettek a megdöbbenetté az álmából fölvert lakosságot. A dühöngő szél egyre-másra kapta föl az égő szalmacsóvákat s messze széthordta a város alsó részén, szerencsére azonban a napok óta tartó esőzés miatt a tűz a környékén nagy számmal levő szalmás tetőket fölgyújtani nem

tudta. Így a veszedelem csupán a kigyulladt istállóra és csűrre szorított. Az istállóban alvó gyereket a fojtó füst még idejében fölébresztette s ki tudott menekülni, azonban az ott levő ló egy kékthet-s csikójával együtt bennégett. A csűrben fölhajozott sarkokéban nagy kár esett, mert a nagy hőstől szétfőredeztek. E kár megüti az ezer koronát, a leégett épület tetőzete bizto-ítva volt. Az előző napokon és a tűz idején uralkodó esőzés valóságos istenáldás volt, mert a dühöngő szél szörnyű katasztrófát idézett volna elő. Az oltás körül dicséretes tevékenységet fejtett ki Vekler Lajos, Geiger Gyula és Molnár F. tüzoltó. A veszedelem színhelyén Mojzer Józsefnek, a tüzoltó-egyesület elnökének fogata jelent meg először egy lajt vízzel.

— **Jótekonyság.** Hornig Károly báró dr. megyés püspök Veszprém városának 20.000 koronát ajándékozott a kórház építésére. A nagylelkű adományért a polgármester vezetése alatt nagy küldöttség mondott köszönetet a jövő főpapnak.

— **Eötvös Károly Ramassetter Vincéről.** Eötvös Károly *Utazás a Balaton körül* című gyönyörű munkáját azzal az ígérettel fejezte be, hogy Sümegről, a gazdag kekkfestőről, Hévízről, Keszthelyről még írni fog. Az ígéretek hamarosan beváltja. Az említett műnek folytatása már megkezdődött az *Egyetértés* tárcarovatában *As utazás vége* címmel. Az eddig megjelent közleményekben Eötvös ismert zamatot, a lelket megkapó és lebilincselő remek prózájával kezdte meg a mí Ramassetterünk rajzát. Regénybe illő érdekességgel írja le, mint iparkodott Ramassetter *Kompanék* (Eötvös így írja Kompanik helyett) leányát, *Anuskát* feleségül elnyeri. (A névben persze hiba van, mert ez az anyagi lelkű asszony *Zsófia* volt. Nevét a kisdéd-ovó fölírása hirdeti.) Eötvös e munkájában ércnél maradandóbb emléket állít Ramassetterünknek. Mi sümegiek hálásak lehetünk érte. Ajánljuk közönségünknek Eötvös munkáját. Vele igazi lelki gyönyört és élvezetet is szerez magának.

— **Adomány.** A husvétii ünnepek alkalmából ismét megemlékezett *Soóky* Karolin, a veszprémi angolkiaasszonyok intézetének főnöknője a sümegi plebania-templomról, amennyiben értékes szép szentségtakaróval ajándékozta meg a templomot.

— **Országos vásár.** A sümegi nagybéti országos vásár április 9-én volt. Előtte való napon folytonosan szakadt az eső s már azt hittük, hogy e vásárunk is a kellemetlen idő áldozata lesz. Vásárnapjára azonban elállt az eső, s erre a reggeli órákban egyre érkezett a vásáros nép, úgy hogy elég nagy sokadalom gyülekezett össze. Az állatvásár szintén jól sikerült. Fölhajtottak úgy 1700 darab szarvasmarhát, s ebből 1030 darab eladásra került. Délután 3 óra után újra megjött az eső, mire a vásáros nép gyorsan szerte oszlott. Másnap szakadó erőben Jánosházán, 11-én pedig Zala-Szent-Gróton volt országos vásár. Ez utóbbinak szép idő kedvezett.

— **Jókai a F. M. K. E. titkárához.** Clair Vilmos, a F. M. K. E. titkára, fölkérte *Jókai* Mór, mint az egyesület tiszteletbeli elnökét, hogy az ország közönségéhez intézendő felhívást ő is tisztelettel meg aláírásával. A költőkirály a következő szíves hangú levélben válaszolt a titkárnak:

Kedves Barátom.

A legkomolyabb jó szándékkal csatlakozom a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület üdvös mozgalmához, készséggel aláírom a haza közönségéhez intézett felhívását s teheszem szerint minden módon igyekezem a magas cél elérésében segíteni. Isten segítsen bennünket!

Legszíntébb tisztelettel kifejezése mellett maradok.

Budapesten, 1900. március 15-én

hű honfitárs

Dr. Jókai Mór.

— **A kölcsön ügye.** Lapunk múlt számának vezércikkében fölemlítettük, hogy a város adósságainak konvertálása a vármegyeházán megakadt. Mint bennünket értesítettek, az ügy már elintéztést nyert ott, s bizonyos hiányok pótlása végett visszaküldötték. Így hát vagy ötnegyed év után a dolog újra a képviselőtestület elé került.

— **A F. M. K. E. évnegyedes gyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület a napokban tartotta meg évnegyedes gyűlést Nyitrán *Thurócy* Vilmos cs. és kir. kamarás elnöke mellett. Az elnökség időszi jelentése szerint, amelyet *Clair* Vilmos titkár adott elő, az egyesület az elmúlt negyedévben 38 óvót tartott fenn, 2 iskolát segélyezett, 2 közkönyvtárat szerelt föl, 1 közkönyvtárat alapított s 1 vándorkönyvtárat állított föl. A tagok száma 41 rendes taggal szaporodott. A vidéki választmányok belső életében mind örvedetesebb élénkség nyilvánul. A vallás-és közoktatásügyi miniszterium az 1899. évre visszamenőleg 1005 korona póttállamsegélyt s könyvtárak szervezésére külön 1000 korona

államsegélyt, *Daranyi* Ignác dr. földmívelésügyi miniszter pedig három teljes népkönyvtárat engedélyezett az egyesületnek, amelyeket Hódruhánya, Nagy-Kürtös és Apáth-Marót községek kapnak. Az igazgató választmány az elnökség előterjesztésére, a Breznóbánya, Érsekújvár és Lőcse városokban szervezendő közkönyvtárak számára egy-egy teljes Jókai kiadást engedélyezett. A Semberly-hagyaték ügye egyezkedés tárgyát képezi s mintán a kezdeményezés az özevgy és a kis-korú örökös részéről történt, alapos a reménység, hogy kedvező megoldásra is fog vezetni. A Karácsonyi gróf-féle 20000 koronás alapítvány alapító oklevelét az elnökség be fogja mutatni gr. Karácsonyi Jenőnek s hozzájárulása után fölterjeszti a belügyminiszteriumhoz, jóváhagyás végett. *Thurócy* Vilmos elnöknek a gyűlés az alapítvány kiegészítéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Az egyesületnek az év első negyedében 19,103 k. 70 fillér bevétele és 18,172 k. 20 fillér kiadása volt. Nagy lelkesedéssel vette tudomásul a gyűlés a miniszterelnökség leiratát, mely tudatja, hogy a felsége, a király és az egyesület védnöke. József főherceg ő fensége az egyesület 1890—99. évi jelentéseit a családi hitbizományi könyvtár számára elfogadták s az egyesületnek legfelsőbb köszönetüket fejezték ki. Végre elhatározta a gyűlés, hogy Zólyom sz. kir. város vendégkeresetét meghívását elfogadja s ez évi nagygyűlést Zólyomban tartja meg.

— **Gazdasági tudósítás.** Csabrendeki levelezőnk írja: A szeszélyes időjárás miatt a mezei munkálatok teljesen fönnakadtak. A tulságos talajnedvesség miatt nagy vizállások képződnek a szántóföldeken, melyek beláthatatlan károkat idéznek elő. Ezidő szerint sem szántás, sem a vetés nem folyhat, épp ez a körülmény az, ami miatt a gazdák aggódnak, mert nemcsak a mezei munkák nagy fölterelésétől félnek, hanem azért is, mert a kukorica és egyéb magvak vetésideje is bekövetkezett. Helyenkint panaszkodnak, hogy a korai gyümölcsfák rügyei a hideg idő következtében elfagytak. Az őszi vetéseknek sem kedvezett a márciusi időjárás; a korai tavaszi vetés néhol kikelt, jó, de sok helyen a zord utótel már csirázáskor tönkre tette és új maggal kell majd pótolni. Szóval a gazdaközönség nem jó jövőnek néz elébe.

— **Erdély** — mint Kossuth Lajos mondta — Magyarországot kardja: vásároljatok hát *Emke gyujtót*. Ezzel is hozzájárultok, hogy e kard a magyarság kezéből ki ne hulljon.

— **Festetics-szobor.** A Festetics-szobor-bizottság gyűlést tartott a keszthelyi városház nagytermében Nagy István városbíró elnöklése alatt. Jelen voltak: Beck Sándor, Burány Gergely dr., Csanády Gusztáv dr., Csirke Iván, Dunst Ferenc dr., Dezsényi Árpád dr., Lenárd Ernő és Magasházy Antal dr. Csanády Gusztáv dr. fölolvasta Forster Gézának, az országos magyar gazdasági egyesület igazgatójának levelét, amelyben tudatja, hogy körülbelül 14.000 korona gyűlt össze ez ideig, amely összegért Stróbel Alajos szobrász hajlandó volna egy szobrot készíteni és egyúttal kéri a bizottságot, hogy megfelelő helyet jeleljön ki a szobor számára. A bizottság a főgimnázium előtti tért találta a legalkalmasabbnak; a többiekre nézve pedig magával a művészettel és az országos gazdasági egyesület igazgatójával fog tárgyalásba bocsátkozni, kik kilátásba helyezték Keszthelyre való megérkezésüket.

— **Hazai ipar érdekében.** A hazai iparnak a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a hazai fogyasztási piacokat biztosítani óhajtván, azt a rendelettel bocsátotta ki az összes törvényhatóságokhoz, hogy a lehető legrészletesebb kimutatásokat készítsenek arról, hogy a törvényhatóság maga és az általa fenntartott közintézetek, továbbá a hatóság kebelébe tartozó rendezett tanácsú városok, kis és nagyközségek, valamint az ezek által fenntartott közintézetek (iskolák, kórházak, árva-és szeretet-házak stb.) minő és mily értékű iparcikket szereztek be 1899. év folyamán és mennyit tesz az illető cikkben az évi átlagos beszerzés, feltéve, hogy az illető cikk rendszeresen visszatérő évi szükségletet alkot. Reméljük, hogy a kereskedelmi miniszternek ez az újabb hasznos intézkedése meghozza a maga gyümölcsét.

— **A gőzkazánvizsgáló** biztos jelentése szerint az 1900-ik évben a vármegye területén volt 390 gőzkazán; az előző évihez képest a szápolulat 12 régi és 28 új. A vásárolt 28 új közül 10 való hazai gyárból 94.000 kor., 6 osztrák gyárból 42.000 korona, 4 Németországból 76.000 korona, és 8 Angolországból 96.000 kor. értékben, vagyis az országban maradt 94.000 koronával szemben vármegyénkben az 1899. évben 208.000 kor. vándorolt ki külföldre oly gyártmányokért, amelyek a jobbajta hazai gyártmányokat minőségileg nem szárnyalják túl, ellenben ugyanazon munkaképesség mellett jelentékenyen drágábbak. Mivel a hazai gyáraink által szállított gépek a legjobb külföldi gyártmányokkal szem-

ben úgy ár, mint minőség tekintetében legalább is versenyezhetnek; a gőzkazánokról szóló kimutatást a közigazgatási bizottság a kereskedelemügyi miniszterhez azzal a kérdéssel terjeszti fel, hogy a hazai gyártmányoknak nagyobb mértékben való alkalmazása érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni sziveskedjék; egyúttal a járási főszolgabírók, valamint a rendezett tanácsú városok polgármesterei utján figyelmezteti a közigazgatási bizottság az összes gőzkazántulajdonosokat, hogy megrendeléseiknél a hazai gyártmányokat vegyék figyelembe s a kazánbiztosnak e részben szakvéleményét vegyék igénybe.

— **M. kir. Mezőgazdasági Múzeum.** Budapestre utazó olvasóink figyelmét felhívjuk a m. kir. mezőgazdasági múzeumba, melynek gyűjteményeit nemcsak a mezőgazdák, hanem mindazok haszonnal és tanulsággal tekinthetik meg, kik a mezőgazdaság vagy valamelyik ága iránt érdeklődéssel viselkednek. E múzeumban hasznos és kártevő állatok gyűjteménye, növénytermelési, kertészeti, gyümölcsészeti, szőlőszeti, állattenyésztési, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési tárgyak, gép-és eszköz-modellek, talaj-és műtrágya-minták, emléktárgyak, épület-modellek statisztikai kimutatások stb. láthatók. A múzeum, mely a VII. ker., Kerepesi-ut 72 számú házban van elhelyezve, a hétfői és ünnepeket követő napok kivételével naponként d. e. 9 órától d. u. 1 óráig van nyitva és látogatása ingyenes.

— **Rabló-banda.** Valóságos rablóbanda garázdálkodott vidékünkön f. hó 8-ra virradó éjszakán. Egész sor boltot iparkodtak feltörni Csabrendeken. Nevezetesen özv. Steiner Mór, majd pedig Szatmári Jánosnak boltjait akarták feltörni, a zajra azonban a házbeliek fölébredtek, mire a kompánia megugrott. Vállalkozásuk végre Nyitrai Mór kereskedőnél sikerült. Behatoltak a boltba s ebből 24 korona készpénzt, fiokostul, 3 süveg cukrot, egy doboz ötkilogrammos kockakukrot, 5—6 kilogramm apró cukrot, három teli és egy tavaszi kabátot, 4 pár cipőt, a cselédlánynak négy öltözet ruháját, 6 kötényt, esernyőt, kenyeret, fűszerféléket stb. szedtek össze s mindezekkel tovább álltak. Ugyanez éjjelen Gyepű-Kaján községben is szerezést próbáltak, ahol a szövetkezők és Lóvi Jakab boltját akarták kirabolni. Itt azonban éppen a faluban járó csendőrség észrevette a kompániát és üldözöbe vette őket, de az éj sötétjében elmenekültek. A rablóbanda öt meztelős férfiből állott s kóbor cigányok voltak. A csendőrség most erőlyesen nyomozza a jómadarakat s minden intézkedést megtett, hogy kézrekerüljenek.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomor-baj, étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű *Pserhofer vértisztító labdacsokat*, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot véltünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő gyógyszert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekercs, mely 6 doboz 4 15 labdac 1 frt 05 kr. A pénz előzetes beküldése után 1 tekercset 1 frt 25 krért, 2 tekercset 2 frt. 30 krért, 3 tekercset 3 frt 35 krért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerészre, Bécs, I. Singerstrasse 15.

— **A szőlőbetegségek ellen való védekezés.** Időszerű az a körrendelet, melyet Daranyi földmívelésügyi miniszter a bortermező vidékek hatóságaihoz intézett. Ugyanis a miniszter felhívja a hatóságokat, hogy már eleve és körültekintő módon gondoskodjanak arról — és etekintetben a szakközvegek működtetésére rendelkezésre bocsátja — hogy a kiszagzdák a szőlőbetegségek ellen való védekezésről tudomást nyerjenek. Így a peronoszpóra, lisztharmat és szőlómoly fellépése esetén a védekezést előírja s utasítja a hatóságokat, hogy amennyiben a betegségek nagyobb erővel lépnek fel, a kötelező védekezés iránt azonnal intézkedjenek. Fölhívta a miniszter a gazdasági egyesületeket, hogy az érdekelt gazdaközönség éberségét ez irányban fokozzák, aminek szolgálatában áll az egyes szőlőbetegségek ellen való védekezésről 100.000 példányban szétosztandó népies nyelven írott iratka is, amit a miniszter most juttat a kistermelők kezébe.

— **Elfogott tolvaj familia.** Veszedelmes tolvajcsaládot föltelt le a héten a csendőrség. A szent-békállai országos vásáron ugyanis akkor csípték meg Hullai János alsó-zsidi lakost, amikor zsákmányával éppen tovább akart állani. Felesége és Kati nevű leánya látva az apa fátumát, megugrottak, a csendőrség azonban őket is utolérte. A diszes család tagjai bevalolták, hogy hosszú idő óta fosztogatják a vásári közönséget, de ezért egyéb helyeken sem szalasztják el a kínálkozó alkalmat. A lakásukon talált lopott holmit a csendőrség lefoglalta és megindította a nyomozást a károsultak feltalálása végett.

— **A viharágyu.** A szőlősgazda közönség nagyobb kényelmére, az összes hazai viharágyu

gyarak *Darnay Kálmán* sümegei vaskereskedőt biztásként meg Sümege és vidékére a viharágyuk képviselével, hol kisebb-nagyobb ágyuk eredeti gyári áron megrendelhetők, megtekinthetők és kipróbálhatók. Ugyanott kapható a lövéshez szükséges összes felszerelés is.

— **A csoda-riporter.** Minap este egy fel-tűnő arcu férfi lépett szerkesztőségünkbe.

— Szerkesztő ur — így szólott — ezennel kijelentem, hogy belépek.

— Mondja inkább, hogy beléptem.

— Nem, csak ezután szándékozom belépni — munkatársai sorába.

— Sajnálom uram, de minden hely be van töltve szerkesztőségünkben, — mondá szerkesztőnk fölényes mosollyal.

De a különös férfi még fölényesebben mosolygott és így szólott:

— Az lehetetlen. Mert én egy speciális rovatot szándékozom vezetni. A csoda esetek rovatát. Ön láthatja, hogy a csodák mind gyakoriabbakká válnak, de nincs riportor, aki összeszedesse azokat. Nos, én leszek az első. Ime itt van mindjárt egy riportom.

A különös férfi egy papírlapot dobott szerkesztőnk asztalára. A következő hír volt rajta:

A félkezű ur és a félkezű hölgy.

Volt egyszer egy ur, akinek csak jobb keze volt. A balt levágta a gép. Ugyanez időben élt egy hölgy, akinek csak balkeze volt, a jobbkezét levágta a gép.

A jobbkezű ur elvette a balkezű hölgyet feleségül és boldogan élt. Frigyüket egy kis gyermekkel áldotta meg az ég.

De haj! A gyermek örökölte anyja és atyja sajátságait. Képzeld csak! A gyermeknek volt egy jobbkeze és egy balkeze!

Idáig tart a csoda-riporter híre. Megjegyezzük, hogy a riportor repülés közben is biztosított bennünket arról, hogy legközelebb ismét tiszteletet teszi nálunk.

— **Keresztények üldözése.** Régen-régen ezer-öttszáz éve immár, hogy a kereszténység Rómában is nagyobb terjedésnek indult, annyira, hogy már veszedelmesnek is látszott. A római császárok, mintha előre érezték volna, hogy az ő székvárosuk nagyszerű oszlopsorait valaha betemeti az idő, a farscesek jelvényét a kettős kulcs váltja föl, s a Pantheon kupoláját a Szent-Péter templom haladja túl. Mintha sejtették volna, hogy birodalmuk fegyverei megtompulnak a martirok testén, göggyüket eltiporja az alázat és birodalmukban új állam alakul; hogy eljön „a kor, midőn a kiesapongó istenek halottak, s kora lejár a dölyfös boldogoknak. — A szenvedők aztán a földet, — édes gyönyör leszen hullatni könnyet. A ki nem szenvedett, az mind pogány... És valóban a hatalom tényeit félelmed alatt tönkretette az eszme fúvalma. A legnagyobb szerű forradalom volt ez az egyetlen, mely valóban megváltoztatta az egész világot. Az történt az egész világgal, a mi Nagy Constantinus-sal: az égen megjelent előtte a kereszt és rajta a szavak: E jeben győztes. És e keresztet, a szenvedés jelét, meglátta a világ, s üresen maradtak a szobor-istenek szentelt ligetei és bennök az alabastromlátórok. A kereszténység föllépéséről Rómában és terjedéséről szól a Nagy Képes Világtörténet mostani 62 ik füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marcali Henrik, egyetemi tanár, a rómaiakról szóló kötet szerzője Geréb József dr. Egy-egy kötet ára díszes félbőr-kötésben 8 frt; füzeteként is kapható 30 kr-áival. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.)

— **Az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság** f. hó 5-én tartotta közgyűlését Csekonics Endre elnökleite alatt. Az igazgatóság jelenté, hogy a biztosítási üzlet általában nyereséggel záródott. Az elemi biztosítási ágak közül ezuttal a tűz- és szállítmány-biztosító-üzlet lefolyása volt kevésbé kedvező. De, valamint a biztosító-üzlet egész vonalán folytonos volt a társaság fejlődése, ebben az üzletágban is örvedetes esemény az, hogy a tűz- és szállítmányi díjbevételek az 1898-iki 12,866,869 korona 90 fillérről 1899-ben 13,503,409 korona 7 fillérré emelkedtek. A tűzkárok azonban annyira igénybe vették a tekintélyes díjbevételeket, hogy e régebben haszonhajtónak bizonyult üzletágban ezuttal számításba vehető nyereséget elérni nem lehetett. A jégbiztosító-üzlet végre az 1899-ik évben kivételesen nyereséget hozott. Ez azonban csakis annak köszönhető, hogy 1899-ben rendkívül csekély volt a jégverések száma. A jégbiztosító-díjbevételek 1899-ben szintén növekedett, amennyiben 5,054,503 korona 23 fillér magasságot ért el, ami az előző évihez képest 1,001,925 korona 33 fillér gyarapodás. Az életbiztosító üzletágban az új szerzemény 1899-ben 41,760,304 korona 61 fillér volt; a biztosított tőke állománya pedig 253,652,080 korona 34 fillérre emelkedett, vagyis 12,913,671 korona összeggel haladta túl az előző évi állományt. Az életbiz-

tosító díjtartalmak ma már 71,559,669 korona 67 fillérré rúgnak, a viszonybiztosítások nélkül. E bőséges tartalékolás mellett az 1899. évi tiszta nyereségül az életbiztosító üzletágban 977,838 korona 52 fillér összeget sikerült elérni. Javasolja az igazgatóság, hogy az elért 996,786 korona 18 fillér tiszta nyereségből fizessenek ki az életbiztosítottak nyereséményrészül 435,135 korona 92 fillért, az igazgatósági nyeresémény-osztalékra 59,807 korona 17 fillért a tisztviselők nyeresémény-osztalékára 29,908 korona 58 fillért, a tisztviselők nyugdíj-alapjára 19,935 korona 72 fillért, osztalékul pedig minden egész részvény után 150 koronát. A fennmaradó 2003 korona 79 fillért külön tartalékalapra vezetik. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a fölmentvényt megadta. Végül megválasztotta a közgyűlés választmányi tagokul gróf Korniss Károlyt, Thurócy Györgyöt, a felügyelő-bizottságba pedig Burchard-Béla-vári Konrádot és Németh Tituszt.

— **Török szerencse-eredményei.** Amint halljuk, a most befejezett 5-ik magy. kir. osztály-sorsjátéknál ismét igen sok és nagy nyereséményt fizetett ki végülnek Török A. és Társa, Budapest, váci-körút 4 főáradája. Sok szív megint feleledt egy nyeresémény jelentése által, de mert mégis csak sorsjáték, bizony sokaknak be kellett törödniük, hogy ezuttal egy nyereséményről lemondjanak. De nem szabad elcsüggedni, mert a szerencse változó! Mindenekelőtt egy kis türelem szükséges hozzá és remélni kell a jövőben. A remény képezi az ember szerencsésjét, mert okvetlen ez ad buzdítást mindennapi munkásságunkhoz. Mily keserves volna sok emberre nézve a napi munka és fáradság, ha nem volna azon reményünk, hogy egyszer egy véletlen szerencse folytán gazdagon kárpótolva leszünk, hogy a későbbi években gondtalan megélhetésünk legyen. Tehát mindenki nyugton kezét a szerencsének és ajánljuk az általunk reálisnak ismert és szerencsés Török A. és Társa főáradáját, Budapest, váci-körút 4.

— **Olvasóinkhoz.** Fénykép után művészi kivitelű elemagy arcképpel szolgáltunk közönségünknek, krétarájzban. Az arckép előfizetőknek 7, különben pedig 8 korona. Csakis sikerült képeket fogadhatnak el a t. megrendelők.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.

CSARNOK.

A magyar nép husvétja.

Magasztos ünnep a husvét, a feltámadás diadalnapja. Magasztos és régi, régiebb, mint a kereszténység. Mert apáink még az őshazában tanyáztak, híret sem hallván az Üdvözítő boldogító tanáruak, mikor ők már vigan ülték a „tavasz ünnepét“. Örömnapiját annak, hogy újra kezd virulni a természet, újabb istenáldást igérvén.

A „tavasz ünnepe“ vigasságában és ajtatosságában beleolvadt a keresztény husvétba. A nép az új vallás szerint imádkozott a templomban, ámde otthon ünneplésében még most is öntudatlanul követi a régi hit hagyományos szokásait. A kereszténység felvétele óta lezajlott kilenc évszázadon keresztül, mióta nemzetségről-nemzetségre szálltak az ősi hit eme szokásai, a köztudatban nagyrészt veszendőbe ment ugyan jelentőségük, sőt egyik-másik helyen részben elenyészett a gyakorlat is, úgy, hogy bajos volna e szokásainkból ősvallásunk husvétját a maga egész mivoltában rekonstruálni.

Tagadhatatlan ősjellegük azonban már azok a babonák, melyek a szentelt vagy szentetlen barkához fűződnek. Némely helyen a virágvasárnapot megelőző szombaton gyermek-ünnep a barkaszedés. Így Pákan és vidékén még nem régen az iskolás gyermekek, ha ciamaca ágakért mentek a közeli erdőbe, vagy hegyre, párosan, mesterök vezetése alatt, s világi dalokat énekelve, ünneplésen mentek az ágakat vágni. A fiúk fekete cukorsüvegéből készített csákót tettek fejükre, azt felbokrétázták s fel pántlikázták. A lányok pedig fehér koszorut viseltek a fejükön.

Ennek a szentelt vagy szentetlen barkának sok jótékony hatást tulajdonít a babona. Így használják a hasfájás ellen is. Mielőtt szentelésre viszszik, templomba lépés előtt sokan lenyelnek egy szemet, óvszerűl a torokfájás ellen. Az ajtófára szegezett barka kiküszöbölte a boszorkányokat, döngés alkalmával pedig még most is sokan tűzbe dobálnak egy-két barkaszemet, hogy a villám ne üssön a házba.

Többféle pogánykori babonát gyakorolnak még nagypénteken. Így azt tartja a néphit, hogy nagypénteken reggel napfelkelte előtt jó a gunárral és kakással paprikát vagy magyar borsot

nyeletni, hogy a szárnyas nép szaporodjék. Ellenben nem szabad nagypénteken ruhát szárogatni, mert akkor az évben bőrt is fognak szárogatni, tudniillik kárt vallanak a szarvasmarhában. Ha nagypénteken reggel pálinkát iszik az ember, ha nyáron valahol elalszik is, a kigyó nem mászik a szájába. Nem szívesen látja azonban a gazda nagypénteken az esőt, mert ez nagy szárazságuak az előjele. Sőt ha lenne is esőzés abban az évben, az eső nem áztatja át rendesen a földet.

A viztiszteletnek egy maradványa a Szabadka, Szeged, Bezdán vidékén divó szokás, hogy a lányok nagypénteken egy fűzfa alá mennek, ott mosakodnak és fésülködnek, mert akkor szép hajuk lesz. Dunántul, Tolna vidékén pedig azt tartják, hogy aki nagypénteken folyóvízben megfürdik, az nem lesz beteg abban az esztendőben. Szeplő ellen pedig ajánlatos nagycsütörtökön, mikor elhallgatnak a nagyszombat, mikor újra megszólalnak a harangok, hideg vízben megmosdani.

Mitikus jelentőségű szokás, mely egészen az őskorba felvihető s a föld minden népénél elterjedt: a husvétii piros tojás. Bár őseink hiedelme szerint nem az volt a fő, hogy az ünnepre tojásokat fessenek, hanem hogy ősvallásunk szent növényének: a foghagyma vagy vereshagyma héjával való főzése által megszentelődjenek s titkos erőt nyerjenek.

Sok helyütt a nép csakugyan még ma is vereshagyma-héjjal színesíti a husvétii tojásokat. Ezeket a színes tojásokat gondosan elteszik, mert sok mindent jök. Tűzvéskor, írja Barna Ferdinánd, a lángba dobják csillapítás és a szél megfordítása végett. Erdőn azokba a fába teszik, melyekbe a méhkasokat elhelyezték, hogy a rajzás annál jobban sikerüljön. A csibéket is azzal etetik, hogy meguőve, annál jobban tojjanak. Midőn a nyájban és házi állatokban, különösen a juhok közt marhavész pusztít, őszetörök és az istállóban és akolban szétszórják a darabjait, a nyáját pedig a tojás héjával s foghagymával füstölik.

Manapság, igaz, mégis már inkább bizunk az állatorvosban és a dezinfekcióban. De akad még mindig terméketlen nő, vagy akinek gyermekei csecsemő korukban meghaltak, s a piros tojásba veti reményét a jövő áldása iránt.

Egy ősrégi vonatkozású gyermekjáték, a piros tojásokkal való *coknyásás*, (Nálunk kókányozás. Sz.) már lassanként feledésbe kezd menni. Ennek a játéknak, mely abból áll, hogy a két játszótárs kiki a maga tojása hegyét a másikéhoz ütögeti, míg az egyik betört s a törött tojás a győzőé lesz; ennek a játéknak hajdan országosan egy napja volt, a husvét második napja. Annyira ismert idő volt a „tojás ültésnek napja“, hogy régi irások is utánna vannak keltezve.

Némely vidéken még most is tartja magát a husvétii tojással való mátkázás és komázás. Fiu fiúnak, leány leányknak, kit mátkájának (komájának) tartani óhaját, ad vagy küld egy himes tojást, kettőt kapván viszonzásul, ha a mátkaságot elfogadják.

A himes tojás szerepet játszik az öntözésnél is, mikor a legény kapja jutalmul. Ez ősi gyakorlathoz legközelebb állhat e tekintetben, miként Kandra Kabos tudós művében Gál Kálmán nyomán említi, leginkább a Közép-Nyárad mentén fentartott szokás. Ott minden valamire való leányknak a választottja szívbeli köteletségének tartja, husvét virradóra kedvesének kapujára, kutagására vagy háza tetejére szép fenyőágot, piros tojásokkal díszítve, feltenni. A leányt ez a fenyőág egész évre boldoggá teszi. Nagyon élehetetlen azonban az, akinek husvétkor nem tesznek fenyőágot a kapujára: az ilyen szerencsétlent nem mennek öntözni, nem hívják a táncba, nem veszik figyelembe. Megtörténik néha, hogy a legények maguk is megrestelik, ha egy jómodu leány szégyenszemre „virág“ nélkül maradt, s ennek husvét első napja éjjelén tesznek még utólagosan fenyőágot.

Azon házakba, hol fenyőág van, husvét másodnapján reggel, mikor a legények a falu egyik végén kezdik a hajnalozást, muzsika szóval bemennek, s a leányt, ki rendszerint az udvarban van, megöntözik. Bizony a hajadont kiméletlenül a vállába fektetik s vedrrel öntik reá a vizet. Mikor aztán behívják a hajnalozókat a házba és megtraktálják, a „vőfélyek“ szépen betanult ünnepi köszöntőt mondanak, áldást kérve a házra s lakóira. Bocsánatot is kérnek, hogy „a ház virágszállát, hogy el ne hervadjon“, megöntözték.

Itt-ott fenntartotta magát még számos szokás és babona, mely őseink „tavasz ünnepelésével“ vonatkozásban áll. Ezek azonban már nem a keresztény husvét változó napjain, hanem az állandó Szent György-napján vannak gyakorlatban.

M.

Nyilt-tér.

Az a rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A közönség figyelmébe.

Tekintettel arra a hirre, hogy a folyó hó 18-án nálam tartandó árverésen engem meg akarnak kímélni, hogy vagy én vagy rokonaink részünkre visszavásárolhassunk oleción, — felkérem a nagyérdemű közönséget, hogy ha szüksége van valamire vegye meg, mert sem mi, sem rokonaink nem számítunk semmire. Célunk az, hogy hitelezőink követelésüket megkapják. Kérem tehát a n. é. érdeklődő közönséget, hogy nevezett árverésen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjék. — Eladásra kerülnek: házi butorok, mángorló, zongora, varrógép, az összes korsmai berendezés részletezve, 72 hl. ó bor, badacsonyi, somlai és sümegei fehér siller és vörös bor különféle nagyságu hordókban, 2 borfejtő gép, sörkimérő készülék szénsav tartállyal, számos üres hordó 1/4 hl.-től 20 hl.-ig.

Tisztelettel
Leitner Antal.

815 tk sz | 1900.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegei kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Födelmesi Istvan végrehajtást szenvedő elleni 334 korona 50 filler tökékövetelés s jár. iránti végrehajtrási ügyében az árverést a sümegei kir. járásbírósa területén levő szentgrótpvárosi 226 sz. tjkvben A + 2 sor 1320 hrsz. alatt ingatlanból Födelmesi Istvánt illető 1/4 részre 528 kor.; + 3 sor 1321 hrsz. ingatlanból ugyanazt illető 1/4 részre 198 kor.; + 4 sor 1322 hrsz. ingatlanból ugyanazt illető 1/4 részre 206 kor.; a 341 sz. tjkvben A + 1 sor 1625 hrsz. alatt Födelmesi István tulajdonán felvett ingatlanra 408 kor.; 2 sor 1626 hrsz. ingatlanra 552 kor.; 3 sor 1627 hrsz. ingatlanra 78 kor.; a 638 sz tjkvben A + 1 sor

1634 hrsz. alatt felvett ingatlanból ugyanazt B 3 alatt illető 1/4 részre 696 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi május hó 1 napján délelőtt 10 órakor Szentgrótpváros község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati ni fognak

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 52 kor 80 f; 19 k 80 fill; 20 k. 60 f.; 40 k. 08 f.; 55 k. 20 f; 7 k. 80 f.; 69 k. 60 f

készpénzben, vagy az 1881. LX t. c 42 § ában jel-zett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint tkvi hatóságnál. Sümege, 1900. évi március hó 9 napján.

Saághy kir. aljárásbíró

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(amelyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszéki bejegyzett «apica»-védőjeggyel van ellátva. Föllumulhatatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitünően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbátéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Szíjjelküldés **csak** előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse
(csodakenőcseknek nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, újabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású mindenféle seb gyógyításánál.

Próbátévely bérmentve 1 kor. 80 fillér. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.

Cím: **A. THIERRY**, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz, Pregrada Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra kézen a háznál tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üidözi.

- ISSIGEAE,
- DORDOÑNE, KOPEN-HÁGA,
- fabriken farma.
- MILÁNO,
- A. Bertoloni.
- MALMO, SEVRIGE,
- Apet. Lejonet.
- NANTES,
- Pharmacie C. F edet.
- ÁPOLY.
- PALERMO.
- PÁRIS,
- Pharmacie française, 1 & 3,
- Place de la Republique,
- Pharmacie Daprey, 11,
- Rue des francs Bourgeois.
- PRÁGA,
- RÓMA,
- Corso, Agenzia del Policlínico.
- ROUBAIX,
- Pharmacie F. Gerrath.
- SARAJEVO.
- SZEGED.
- TEMESVÁR, TRIESZT.
- VELENCE.
- VIENNE, ZÜRICH.

Csak ezzel a törvénysz. bejegyzett védőjeggyel valódi.

Esemény a magyar irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖTÉNELEM
KLASSIKUS KÖNYVE, A LEGGAZDAGABB TÖRTÉNELMI KÉPTÁR

Tizenkét kötetben

Eddigelő három kötet jelent meg. — Hőgyhavonkint jön egy-egy kötet

Bővebbet a prospektus, melyet mindenkint ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető

3 koronás csekély havi részletfizetésre

Réval Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság

Budapest VIII., Üllői-ut 18.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

megjelenésével minden más világtörténelmi mű elavult és értéktelenné vált.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetet és összetartást tanul.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemessíti a lelket

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

brillians stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatta gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Réval Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapeston a

Nagy Képes Világtörténet

ezimű művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevém, hogy eddigelő három kötet jelent meg s a további kötetek 4 havonkint jelennek meg. Kötetelem magam a társaság pénztárába Budapeston a szállítástól kezdve 3 koronát havonkint befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részeket költségtérítéssel postai megbízás útján szedhetők be és ennek ha nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest öt üstésű arányában szállítandók.

Kelt: ..... Név: .....
Állás: .....

Első magyar általános biztosító-társaság Budapest.

N. Tíz, szállítvány- és jégbiztosítási üzlet.

Negyvenkettedik évi zárszámla 1899. január 1-től december 31-ig.

Table with columns for 'KIADÁSOK' (Expenses) and 'BEVÉTELEK' (Revenues). It lists various financial items like 'Kifizetett károk', 'Függőben maradt károk', and 'Törlesztett díjak' with their respective amounts in 'korona' and 'fillér'.

VAGYON. Mérlegszámla 1899. december 31-én.

Table with columns for 'VAGYON' (Assets) and 'TEHER' (Liabilities). It details assets such as 'Elhelyezett tőkepénzek', 'Készlet', and 'Központi pénztár' against liabilities like 'Részvényalapítók' and 'Társasági tartások'.

II. Életbiztosítási üzlet.

Harminchetedik évi zárszámla 1899. január 1-től december 31-ig.

Table with columns for 'KIADÁSOK' (Expenses) and 'BEVÉTELEK' (Revenues) for the life insurance department. Items include 'Törlesztett kitérnyek díja', 'Függőben levő károk', and 'Díjtartalék'.

VAGYON. Mérlegszámla 1899. december 31-én.

Table with columns for 'VAGYON' (Assets) and 'TEHER' (Liabilities) for the life insurance department. Assets listed include 'Értékpapírok', 'Készlet', and 'Központi pénztár'.

Budapest, 1899. december hó 31-én. Kaczinitsky János, elnökvivő. Bárány János, Jency Lajos, Ormody Vilmos, báró Schossberger Zsigmond, Gergely Tódor, gróf Zichy Nándor.

Fügynökség: Faludi Antalnál, Sümege. A felgyőző bizo tság: Laszlo Zsigmond. Báró Radvánszky Géza.

Az összes 50,000 nyeresemény JEGYZÉKE.

Legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben:

1.000.000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Közpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 "	300000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
1 "	80000
1 "	70000
1 "	60000
2 "	60000
1 "	40000
1 "	30000
3 "	25000
1 "	20000
3 "	15000
31 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
432 "	2000
763 "	1000
1238 "	500
90 "	300
31700 "	200
3900 "	170
4900 "	130
50 "	100
3900 "	80
2000 "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

a melyek hat osztályban huzatnak ki.

Nyújtunk kezet a szerencsések!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világon a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeresemény jut, tehát az oldalt álló nyereseményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereseménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereseményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben **egy millió korona.**

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolcad (1/8) frt	— 75	vagyis	150 kor.
" negyed (1/4) "	150	"	3. — "
" fél (1/2) "	3. —	"	6. — "
" egész (1) "	6. —	"	12. — "

utóvét mellett vagy az összeg előzetes bekiel-
dése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul.
Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. április hó 21-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

BANKHÁZ

BUDAPEST, V. Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereseményt fizettünk ki tisztelt vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendeléstől kivágandó.

TÖRÖK A. és Társának

Kérek részemre ..... I. oszt.
m. kir. szab. os. tájársorsjáték eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ( ) utánvételezni
( ) kérem ( ) postai utalvánnyal
( ) kor. összegben ( ) küldöm.

A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

Csódtömeg eladás.

A zala-egerszegi tekintetes kir. törvényszék mint csódtömeg eladás 1757 sz. a kelt jóváhagyásával **Weber József** zala-szentgróthi kereskedő csódtömegét képező

következő ingóságok u. m.

1. a csódtömeg 1-131. 138-187. t. sz. a. összeirt 12098 korona becsértékű rőfös- és divatáru készlet,
2. a csódtömeg 132-137. 211. 212. t. sz. a. összeirt 323 korona becsértékű bolti felszerelés,
3. a csódtömeg 188-210 t. sz. a. összeirt 184 korona becsértékű butorok,

ajánlat után történendő eladás alá bocsátának.
Felhívom a venni szándékozókat, hogy ajánlatukat **külön a rőfös és divatáru készletre, külön a bolti felszerelésre, külön a butorokra,** becsértékük tíz százalékának megfelelő bánatpénz vagyis 1209 korona, 32 korona és 18 korona letétele mellett, **vagy irásban,** zárt borítékban f. 1900. évi április hó 30-ig Dr. Hajós Ignác ügyvéd csódtömegválasztmányi jegyzőhöz Zala-Egerszegben avagy alólírott tömeggondnokhoz Sümegeen nyujtsák be;

vagy szóbelileg nyilvánosan 1900. évi április hó 30-án délelőtt 10 órakor Zala-Egerszegben Dr. Hajós Ignác ügyvéd irodájában a csódtömegválasztmány előtt tegyék meg, mely az összes ajánlatok megtevése után azok el vagy el nem fogadása felett nyomban korlátlanul határoz.

Az, akinek ajánlata elfogadatik, tartozik a megajánlott vételár f. 1900. évi május 7-ig a csódtömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetni s a megvett ingóságokat tőle átvenni, ellenkező esetben azokra vonatkozó vételi jogát és bánatpénzét elveszti.

Az eladás tárgyai Zala-Szent-Gróthon az 1. sz. házban vagyonbuktott lakásán elhelyezve s minden Csütörtökön délelőtt 10 órától délután 4 óráig állírott tömeggondnok jelenlétében megtekinthetők.

Sümege, 1900. április 9-én.

Surgóth Miksa,
csódtömeggondnok.

Köszönet-nyilvánítás.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchen, Alsó-Ausztria. Feloldója az anti-rheumatis és antiarthritis vértisztító teának. Vértisztító köszvény és reuma ellen.

Midőn a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert 1-ször Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben, hálás köszönetemet óhajtom nyilvánítani, miután vértisztító teája fájdalmas reumámat enyhítette 2-szor teszem azért, hogy mindazoknak, kik köszvény és reumában szenvednek, ajánljam e teát.

Nem vagyok képes leírni, mit szenvedtem időváltozásoknál 3 év óta, pedig Badenban (Bécs mellett) kénfürdőt használtam. Éjszaka nem tudtam aludni, étvágyam annyira hanyatlott, hogy egészen lefogytam. Fentemlített tea 4 heti használata után fájdalmaim teljesen megszűntek, sőt már 6 hét óta a teát nem iszom, mégis bajomat megszűntnek és testi állapotomat egészen javultnak mondhatom. A kik ezen bajban szenvednek, forduljanak ezen említett teához, meg vagyok róla győződve, hogy hálásak fognak lenni Wilhelm Ferencz urnak.

Teljes tisztelettel
Butschin-Strefffeld gróf
főhadnagy nejje.

II.
5-7

AZ „EMKE” GYUFÁ
Würzburger Jakob cégnél Sümegeen kapható.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző kezei a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték (VI. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak elárusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.
Hatodik Sorsjáték. 100.000 sorsjegy 50.000 nyeresemény.

Első osztály	Második osztály	Harmadik osztály	Negyedik osztály	Ötödik osztály	Hatodik osztály
Betét 12 korona.	Betét 20 korona.	Betét 32 korona.	Betét 40 korona.	Betét 32 korona.	Betét 24 korona.
Huzás 1900. május 17. 18.	Huzás 1900. június 12. 13.	Huzás 1900. júl. 10. 11. 12.	Huzás 1900. auguszt. 1. 2.	Huzás 1900. aug. 22. 23.	Huzás 1900. szept. 12-14. okt. 10-14.
Nyer Korona	Nyer Korona	Nyer Korona	Nyer Korona	Nyer Korona	Nyer Korona
1 á 60000	1 á 70000	1 á 80000	1 á 90000	1 á 100000	1 á 100000
1 á 20000	1 á 25000	1 á 30000	1 á 30000	1 á 30000	1 á 30000
1 á 10000	1 á 10000	1 á 20000	1 á 20000	1 á 20000	1 á 20000
1 á 5000	1 á 5000	1 á 15000	1 á 15000	1 á 15000	1 á 15000
3 á 2000	3 á 3000	3 á 10000	3 á 10000	3 á 10000	3 á 10000
5 á 1000	5 á 2000	5 á 5000	5 á 5000	5 á 5000	5 á 5000
8 á 500	8 á 1000	8 á 2000	8 á 2000	8 á 2000	8 á 2000
30 á 300	20 á 500	10 á 1000	10 á 1000	10 á 1000	10 á 1000
50 á 100	60 á 300	70 á 500	70 á 500	70 á 500	70 á 500
2500 á 40	3900 á 80	4900 á 180	3900 á 170	3900 á 200	3900 á 200
3000 Ny. Kr. 240000	4000 Ny. Kr. 477000	5000 Ny. Kr. 898000	4000 Ny. Kr. 951000	4000 Ny. Kr. 1061000	4000 Ny. Kr. 1061000

Az I. osztály huzása 1900. évi május 17. és 18-án lesz. A huzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1900. évi április hó 15-én.

Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lényay. Hazay.

1.000.000 (Egy millió)
1 Pr. Kr. 600000 600000
1 Ny. á 40000 400000
1 á 200000 200000
1 á 100000 100000
1 á 60000 60000
1 á 40000 40000
2 á 30000 60000
3 á 20000 60000
20 á 10000 200000
50 á 5000 250000
400 á 2000 800000
720 á 1000 720000
1000 á 500 500000
27800 á 200 5560000
30.000 Ny. r & Pr. Kr. 9.550.000